

דרוג הביקוש על פי משלחי יד כיצד שיקללנו ודירגנו?

(א) המשתנים שהוכנסו לשקלול

את דרוג הביקוש ערכנו בעזרת שקלול של ארבעה פרמטרים המעידים כל אחד בתחומו על מידת הביקוש לעובדים במשלחי היד שנבחנו. ארבעת הפרמטרים הנכללים במדד הכולל הינם:

(1) **ביקוש מוחלט** - כמות המשרות הפנויות – מהי הכמות הממוצעת של משרות פנויות בממוצע יומי שהיו במהלך התקופה בכל משלח יד. ככל שמספר המשרות הפנויות גבוה יותר, כך אנו מעריכים כי קיים ביקוש גבוה יותר למשלח היד.

(2) **ביקוש יחסי** - שיעור המשרות הפנויות - מהו שיעור המשרות הפנויות מתוך המועסקים בכל משלח יד. הכוונה היא לראות מהם משלחי היד בהם קיים ביקוש יחסי גבוה. כך למשל, ביקוש ל- 1,000 משרות פנויות במשלח יד בו מועסקים 10 אלפים עובדים מעיד על ביקוש יחסי גבוה הרבה יותר מהביקוש במשלח יד בו קיימות 2,000 משרות פנויות ומועסקים במשלח היד 100,000 עובדים.

(3) **השכר המוצע במשרות פנויות** – מהו השכר המוצע במשרה פנויה. אנו מניחים ששכר גבוה המוצע במשרות פנויות מעיד על רמה גבוהה יותר של ביקוש, זאת בהנחה שקיימת במשלח היד תחרות גבוהה יותר בין מעסיקים על עובדים, והמעסיקים מנסים למשוך אותם ע"י שכר גבוה יותר.

(4) **משך הזמן בו משרות היו פנויות** – אנו מודדים עבור המשרות הפנויות את משך הזמן הממוצע בשבועות בו הן היו פנויות. משך זמן ארוך יותר מעיד על קושי רב יותר באיזוש משרות פנויות.

(ב) שיטת השקלול

הנתונים בדו"ח הנוכחי חושבו ל- 4 רבעונים של שנת 2015 והם מתייחסים לכ- 235 משלחי יד שונים על פי סיווג הלמ"ס.

ראשית חושבו לשנת 2015 את הנתונים של כל אחד מארבעת הקריטריונים של הביקוש לעובדים שפורטו לעיל. לאחר מכן דורגו כל משלחי היד בכל אחד מארבעת משתני הביקוש שפורטו לעיל וחולקו לעשירונים, כך שבעשירון ה- 10 נמצאים 10% ממשלחי היד בעלי הביקוש הגבוה ביותר לפי אותו קריטריון, בעשירון ה- 9 נמצאים ה- 10% הבאים וכך הלאה עד לעשירון 1 בו נמצאים 10% ממשלחי היד בעלי הביקוש הנמוך ביותר. כל משלח יד מקבל דירוג מ- 1 עד 10 בהתאם לעשירון בו הוא נמצא.

לאחר שכל משלח יד קבל דירוג בנפרד לפי כל אחד מארבעת קריטריוני הביקוש, חושב ציון הביקוש הממוצע שלו ע"י ממוצע חשבוני פשוט של ארבעת דירוגי הביקוש, במשלחי היד שלא היה בהם אחד מהקריטריונים: ש"ר או זמן לא חושב הממוצע. לבסוף, דורגו מחדש כל משלחי היד לפי ציון הביקוש הממוצע בכל אחד ממשלחי היד.

לדוגמה במשלח יד של מהנדסי אלקטרוניקה היה הדירוג של הביקוש המוחלט – 7, הביקוש היחסי – 6, דירוג הזמן – 8 ודירוג הש"ר 10. בוצע ממוצע משוקלל של כל הנתונים: $9 = 4 / (7+6+8+10)$. ציון הביקוש הממוצע של משלח היד של מהנדסי חשמל ואלקטרוניקה היה 9.0 ובדירוג של כל 155 משלחי היד הוא הופיע בעשירון התשיעי, כלומר 10% ממשלחי היד הם בעלי ביקוש גבוה ממנו ו-80% בעלי ביקוש נמוך ממנו ו-10% באותה רמת ביקוש.

בלוחות הבאים מופיעים מספר עיבודים מיוחדים שנערכו על קובץ הביקושים במטרה לבחון מי הם משלחי היד הנהנים מביקושים גבוהים לפי הפרמטרים השונים ומי הם משלחי היד בעלי הביקושים הנמוכים.

לוח 1: סיכום הפרמטרים העיקריים לפי עשירוני ביקוש (מהביקוש הגבוה – 10 לנמוך 1)

עשירון ביקוש	משרות פנויות בממוצע יומי	ש"ר התחלתי שהוצע לעובד (ש"ר)	זמן (בשבועות)	שיעור ביקוש (%)	מועסקים (באלפים)
10	14,667.8	9,263.2	6.02	11.5%	207.7
9	13,705.2	7,499.7	6.48	11.9%	136.7
8	4,266.9	6,715.6	6.71	6.7%	65.0
7	13,451.3	7,882.4	3.41	13.3%	141.6
6	1,447.9	7,405.3	11.61	7.1%	72.7
5	16,483.9	7,306.0	3.20	9.1%	384.8
4	1,873.2	9,482.9	2.78	10.2%	54.8
3	7,609.2	6,483.6	2.35	4.4%	275.1
2	4,269.1	6,507.4	2.36	3.9%	111.2
1	567.7	6,522.9	1.99	1.0%	52.4
סה"כ	78,341.9	7,360.9	4.28	7.8%	1,502.1

לוח 2: פירוט משלחי היד בעלי הביקוש הגבוה ביותר ציון 10 - דירוג ביקוש גבוה 2015 מגזר עסקי

מועסקים (באלפים)	שכר התחלתי שהוצע לעובד (₪)	משרות פנויות בממוצע יומי	שם משלח היד	סמל משלח יד
14.0	6,149	3057	חשמלאי בניין ואחרים וחשמלאים מעשיים מסויגים	7411\7414
6.9	6,202	906	מאמנים, מדריכים, מפתחי תוכניות וממונים בתחום הספורט	3422\3423
3.2	6,697	546	מפעילי מנופים ומתקנים דומים	8343
16.4	7,086	1395	מסגרים	7214
3.0	7,414	383	רצפים ומניחי אריחים	7122
4.3	7,469	786	נגרי בניין	7115
34.0	7,952	1603	נהגי משאיות ומשאיות כבדות	8332
27.0	8,215	1098	סוכני מכירות בתחום המסחר הכללי	3322
1.2	8,305	355	פרמדיקים ובעלי משלח יד דומה	2240
11.7	10,326	1318	בוני בתים למגורים	7111
33.7	10,927	1337	מתכנתי מחשבים	2514
7.4	11,858	561	מהנדסים אזרחיים	2142
6.0	13,578	341	רופאים כלליים	2211
39.0	17,508	983	מפתחי תוכנה	2512

לוח 3: פירוט עשרת משלחי היד חסרי הביקוש ציון 1 - דירוג ביקוש נמוך, 2015 מגזר עסקי

מועסקים (באלפים)	שכר התחלתי שהוצע לעובד (₪)	משרות פנויות בממוצע יומי	שם משלח היד	סמל משלח יד
2.2	5044	57	מלווי נסיעות ודיילי נסיעות	5111
2.6	5079	9	קלדני טקסט	4131
3.0	5310	50	עובדים בשירותי אבטחה לנמ"א	5419
4.6	5435	122	פקידים בתחומי החשבונאות והנהלת החשבונות	4311
3.6	5469	16	פקידי קבלה בבתי מלון	4224
4.2	5961	30	מתקינים ואנשי שירות בתחום האלקטרוניקה	7421
1.6	5964	34	מפעילי מתקנים לעיבוד מתכות	8121
0.7	6207	5	קודחי בארות וקחים ובעלי משלח יד דומה	8113
18.6	6244	26	מנהלים בתחום המסחר הקמעוני והסיטוני	1420
1.2	9294	4	סוכני שיחרור ושילוח של טובין	3331
2.4	14864	10	בעלי משלח יד בתחום המכירות של מוצרים רפואיים וטכניים (פרט לענפי טכנולוגיות המידע - ICT)	2433